

Rapportage Wabo

**Gemeente Oldambt
2013-2014**

Inhoud

Pagina

1.	Inleiding	1
2.	Algemeen	2
3.	Regie en coördinatie	2
4.	Taakveld Vergunningen	4
	4.1 Omgevingsvergunningen	4
5.	Taakveld Handhaving en Toezicht	6
	5.1 Bouw/RO	6
	5.2 Milieu	9
	5.3 APV/bijzondere wetgeving	13
	5.4 Parkeerpolitie	15
	5.5 Handhaving/sancties	15
	5.6 Conclusies/ontwikkelingen	17
	Bijlagen:	21

1. Inleiding

Hierbij treft u de rapportage Wabo over de jaren 2013-2014 van de gemeente Oldambt aan. In deze rapportage wordt verslag gedaan van de prestaties van het team VTH. Geëvalueerd wordt welke effecten deze prestaties en eventuele ontwikkelingen op de leefomgeving hebben gehad. De rapportage evalueert daarnaast op langere termijn de doelstellingen zoals deze zijn opgenomen in het Beleidsplan Handhaving Wabo en geoperationaliseerd in het Wabo-uitvoeringsprogramma.

In de afgelopen jaren is gebleken dat aan de planning en control op het gebied van VTH-taken op hoofdlijnen via de bestaande begrotingssystematiek, adequaat invulling wordt gegeven. Daarom is ervoor gekozen om elke twee jaar via de rapportage Wabo uitgebreider aandacht te geven aan ontwikkelingen. Immers, door de prestaties van het team VTH tegen de achtergrond van de afgelopen jaren te evalueren, worden ontwikkelingen en tendensen in de fysieke leefomgeving op langere termijn inzichtelijk.

Over het jaar 2013 is daarom niet gerapporteerd in de vorm van een jaarverslag, maar op hoofdlijnen in de jaarrekening. Vooral de ontwikkeling rondom de uitbesteding van het basistakenpakket milieu aan de Omgevingsdienst (hierna ODG) en de brandveiligheidsstaken aan de Veiligheidsregio (hierna VRG) heeft tot gevolg gehad dat het ontvangen van de noodzakelijke gegevens en de juiste interpretatie hiervan een vertragend effect heeft op het adequaat doorlopen van de beleidscyclus. Daarnaast is het voornemen opgevat om te komen tot een uitvoeringsnota VTH, zodat programmering en rapportage de input kunnen vormen voor een integrale beleidsnota, waar tevens de evaluatie van het maatschappelijk effect van de geprogrammeerde en gerapporteerde producten aan de orde komt.

Deze rapportage belicht de stand van zaken ten aanzien van de omgevingstaken van het team VTH, als onderdeel van het cluster Ruimtelijke zaken. In de verschillende hoofdstukken wordt zoveel mogelijk het Wabo-proces gevolgd: van vooroverleg en advies naar vergunningen, toezicht en tenslotte handhaving. De uitgangspunten voor het handavingsgedeelte van dit programma zijn mede gestoeld op de kaders vermeld in het Beleidsplan Wabo-handhaving 2011-2015. Het beleidsplan vormt het strategische beleidskader, waarbinnen dat jaarlijks vertaald wordt naar een uitvoeringsprogramma. Het programma bevat de geplande urenraming, de personele formatie en de middelen, noodzakelijk voor deze uitvoeringstaken. Het jaar wordt afgesloten met de evaluatie van dit beleid, middels de jaarrekening. Hierin worden de verrichte uitvoeringstaken op hoofdlijnen geëvalueerd tegen de achtergrond van het uitvoeringsprogramma. In de rapportage Wabo 2015 zal een definitieve evaluatie worden uitgevoerd over de beleidsperiode van het beleidsplan. De eindconclusie van de hier voorliggende rapportage bevat een aantal conclusies en aanbevelingen, die als input dienen voor de in 2016 vast te stellen nieuwe beleidsnota VTH.

Als hiertoe aanleiding is worden formatie, middelen en instrumenten aangepast aan de te verrichten uitvoeringstaken. De gemeente Oldambt draagt op deze wijze zorg voor een adequate invulling van het beschermen van mens en leefomgeving. Ook worden deze gegevens gebruikt als input voor het jaarlijkse herijkingproces van de prioriteiten door middel van een risicoanalyse. Deze manier van evalueren, prioriteren, plannen en uitvoeren is zowel cyclisch als programmatisch. Cyclisch omdat jaarlijks dezelfde fasen worden doorlopen en programmatisch, omdat de planning voortvloeit uit vastgesteld beleid dat wordt getoetst aan de resultaten uit de rapportages en waar nodig wordt bijgesteld. Het werken volgens een beleidscyclus wordt ook wel de 'Big 8' (de acht beleidsfasen) genoemd. Deze cyclus heeft tot doel dat elke fase in dit proces een kwaliteitsverbetering ten opzichte van de vorige fase van de cyclus bewerkstelligt.

Wettelijk kader en procedure

Conform de Wet Milieubeheer art. 21.1 en het Besluit Omgevingsrecht art. 7.7, lid 3, respectievelijk betrekking hebbend op het gedeelte voor vergunningen milieu en handhaving en toezicht, doet het college van burgemeester en wethouders periodiek verslag aan de raad van de behaalde resultaten tegen de achtergrond van de geplande activiteiten. De conclusies van deze evaluatie vormen, waar nodig de aanleiding tot eventuele aanpassingen in het beleid en de uitvoeringsstrategie van de gemeente Oldambt, zoals hierboven is beschreven.

2. Algemeen

Met het inwerking treden van de Wabo op 1 oktober 2010 is in de jaren 2011-2012 de basis gelegd voor het verbeteren van de werkprocessen en verdere automatisering om zo invulling te geven aan de integraliteitsgedachte van de Wabo. In het kader van de wijziging van de managementstructuur zijn op 1 september 2013 de teams vergunningverlening, toezicht/handhaving en leefomgeving samengevoegd. Opdracht voor het nieuwe team VTH was het verder verbeteren van de integraliteit in de dienstverlening op het gebied van vooroverleg, advisering in het vergunningverleningsproces en uniformiteit in het handhavingproces.

Naast het uniformeren en efficiënter maken van werkprocessen, is in het jaar 2014 aandacht besteed aan het professionaliseren van het team en annexe taakvelden in het cluster Ruimtelijke zaken in de vorm van opleidingstrajecten. Om te voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria voor VTH-taken is invulling gegeven aan het Verbeterplan kwaliteitscriteria door het borgen van de onderlinge vervangbaarheid en het zogenaamde erkennen van verworven competenties (EVC). Een methodiek die tot doel heeft werkervaring om te zetten naar een certificaat op het gewenste kennis- en ervaringsniveau, noodzakelijk voor het vereiste kwaliteitsniveau dat samenhangt met deze functie.

De bovenstaande professionaliseringslag, die ook nog doorwerkt in de jaren hierna vloeit voort uit de beslissing van de raad op 17 december 2012 om slechts het wettelijk verplichte basistakenpakket milieu over te dragen aan de Omgevingsdienst Groningen (hierna ODG). Om de achterblijvende taken op adequaat kwaliteitsniveau structureel te kunnen blijven uitvoeren, is optimaal gebruik gemaakt van de wijziging van de managementstructuur en de herijking van taken, zodat er zonder extra formatie aan te stellen, binnen het bestaande functiehuis alle verplichte VTH-taken, volgens de geldende vereisten, zijn belegd.

3. Coördinatie en regie

Gemeenten zijn wettelijk verplicht het basistakenpakket milieu en brandveiligheidstaken uit te besteden aan respectievelijk de ODG en de VRG. Het centraliseren van deze taken heeft kwaliteitsverbetering, meer uniformiteit, c.q. rechtsgelijkheid voor burgers en bedrijven en het vergroten van efficiency tot doel. De gemeente Oldambt heeft zich ambtelijk en bestuurlijk ingezet om zowel in de project-, als in de uitvoeringsfase deze kwaliteitsverbetering te realiseren. Dit geldt niet slechts ten aanzien van de overdracht van taken, personeel, dossiers en kwaliteit van de opdracht van de gemeente Oldambt zelf, maar ook voor samenwerking met de ODG en andere gemeenten op het gebied van het ontwikkelen van effectieve planning en control instrumenten.

De opdracht aan de ODG bestaat uit verschillende onderdelen: vergunningverlening en toezicht van risicovolle inrichtingen, voormalig provinciale inrichtingen (afvalverwerking/auto-demontage bedrijven), toezicht op het Besluit bodemkwaliteit, zonebeheer industrielawaai en calamiteitenregeling asbest.

Grote achterstanden in het toezicht op risicovolle bedrijven, ondermaats relatiebeheer en rigide advisering inzake bedrijven, gecombineerd met kwaliteitsverlies in de volle breedte, hebben herhaaldelijke interventies en een onevenredige mate van sturing bij de ODG noodzakelijk gemaakt. Deze problemen hadden tot gevolg dat er in 2014 extra capaciteit in de vorm van intensieve coördinatie en een strakke regie is ingezet. Onder regie wordt onder meer verstaan: contractbeheer, monitoring van prestaties, prijs/kwaliteit verhouding en programmering en evaluatie.

De problemen die specifiek samenhangen met de opstartfase van de ODG vroegen veel afstemming en sturing in de beginfase. Echter, het waarborgen van een beleidsgetrouwe en integrale uitvoering van de gekozen doelstellingen en prioriteiten vraagt voortdurende aandacht voor de driehoek: prestaties, kwaliteit en kosten. De ervaring in het algemeen en ook ten aanzien van de uitbesteding van Wabo-taken leert dat samenwerkingsverbanden vanuit autonomiedrift streven naar beleidskaders die bijdragen aan een succesvolle bedrijfsvoering, waarbij private belangen en acquisitie ten koste kunnen gaan van de prioritering en 'couleur locale' van de oorspronkelijke opdrachten.

Op 11 september 2014 heeft de VNG het rapport van de commissie Wolfsen 'Vertrouwen, tempo en helderheid' aangeboden aan de vaste commissie voor VROM (Tweede kamer). Dit rapport had tot doel de prestaties van de RUD's te evalueren. In onderstaand citaat uit het rapport Wolfsen, komt het volgende advies naar voren:

*"Scherpe en gerichte sturing draagt bij aan verbetering van de prestaties van de RUD's. Colleges van B en W moeten kunnen beoordelen of hun RUD de minimale kwaliteit levert – en wat nog daar bovenop – en daarop kunnen sturen."*¹

In 2013 en 2014 heeft de gemeente Oldambt, gezamenlijk met andere gemeenten en de provincie de nodige inzet gepleegd om een duidelijke structuur te realiseren op het gebied van de juiste rolopvatting tussen opdrachtgever- en nemer, planning en control, overleg gremia enzovoort. Dit heeft onder meer geleid tot een breed gedragen model dienstverleningsovereenkomst, een uniforme rapportage format, een voor zowel opdrachtgever en –nemer werkbaar product- en dienstencatalogus en een integraal en provincie breed te implementeren project 'energiebesparing'. Meer over de prestaties van de ODG en hoe deze zich verhouden tot de kwaliteit in paragraaf 5.2 Milieu.

¹ VTH: Vertrouwen, Tempo en Helderheid: Aanbevelingen voor de volgende fase in de ontwikkeling van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving: blz. 47

4. Taakveld Vergunningen:

4.1 Omgevingsvergunningen:

Het beoordelen van aanvragen omgevingsvergunning en behandelen van meldingen (milieu, sloop en kap) vindt plaats op basis van de Wabo, bestemmingsplannen en annexe wet- en regelgeving. Daarnaast vindt vooroverleg plaats, waarbij de focus ligt op advisering om tot een vergunbare aanvraag te komen. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de medewerkers van ruimtelijke ordening en economische zaken.

Producten:	Planning 2013	Aanvragen ingekomen	Verleend/afgedaan/ingetrokken e.d.	In % van de planning
Omgevingsvergunningen (totaal, excl onderdeel milieu)	425	525 (incl sloop)	490 (incl sloop)	115%
Onderverdeling per hoofdactiviteit				
Onderdeel bouw/ RO	250	223	206	82%
Onderdeel kap	125	146	129	103%
Onderdeel Slopen	40	153	152	380 %
Monumentenvergunning	10	3	3	33 %
Overige				
Huisnummerbesluiten	65	24	24	37 %

Producten:	Planning 2014	Aanvragen ingekomen	Verleend/afgedaan/ingetrokken	In % van de planning
Omgevingsvergunningen (totaal, excl onderdeel milieu)	505	624 (incl sloop)	620 (incl sloop)	122%
Onderverdeling per hoofdactiviteit				
Onderdeel bouw/ RO	250	244	232	93%
Onderdeel kap	125	167	179	143%
Onderdeel Slopen	125	212	207	165 %
Monumentenvergunning	5	2	2	40 %
Overige				
Huisnummerbesluiten	35	31	31	89 %

Conclusies/ontwikkelingen

- Het aantal aanvragen om omgevingsvergunningen stabiliseert zich. Het onderdeel sloop is uitzonderlijk gestegen, dit komt omdat sloop in 2012 meldingsplichtig is geworden. Ook voor het verwijderen van asbest kan nu worden volstaan met het indienen van een melding. Ook worden er geen zogenaamde parapluvergunningen meer verleend. Dit betekent dat er voor het verwijderen van asbest in elke individuele woning van bijvoorbeeld Acantus een melding sloop moet worden ingediend. De toetsing van de melding is echter niet veranderd ten opzichte van een vergunning.
- Het vergunningvrij aanpassen/onderhouden van monumenten is verder verruimd. Hierdoor worden er hiervoor nog maar een paar vergunningen, onderdeel monumenten aangevraagd en afgegeven, waardoor er sprake is van een verschuiving naar het toezicht op monumenten.

- In 2014 zijn er beleidsregels vastgesteld voor het bepalen van de hoogte van de bouwsom.
- De gebruikte sjablonen bij de vergunningverlening zijn op leesbaarheid en inhoudelijke kwaliteit getoetst en geheel aangepast zodat er nu wordt gewerkt met leesbare kwalitatieve goede besluiten.

Omgevingsvergunningen onderdeel Milieu:

Producten:	Planning 2013	Aanvragen	Verleend	In % van de planning
Omgevingsvergunningen Milieu	25	32	23	92%
Meldingen Activiteitenbesluit/mestbassins e.d.	50	61	58	116%
Bodemadviezen vergunningen	50	29	29	58%
Bodemadviezen makelaars	65	57	57	88%

Producten:	Planning 2014	Aanvragen	Verleend	In % van de planning
Omgevingsvergunningen Milieu	20	15	17	85%
Meldingen Activiteitenbesluit/besluit bodemkwaliteit	90	77	77	86%
Bodemadviezen vergunningen	40	41	41	100%
Bodemadviezen aan derden, o.a. makelaars	65	76	76	117%

Conclusies/ontwikkelingen

Het aantal verleende omgevingsvergunningen milieu is vrijwel stabiel. In november 2013 is de milieuvergunningverlening overgedragen aan de Omgevingsdienst Groningen als onderdeel van het basis takenpakket. In 2013 hebben we nog een inhaalslag gemaakt ten aanzien van de vergunningverlening in de agrarische sector, intensieve veehouderij. Vanaf 1 november 2013 is de ODG verantwoordelijk voor de advisering op de omgevingvergunningplichtige, onderdeel milieu bedrijven. Na aanloop problemen in de afstemming en de planning, worden de adviezen binnen de afgesproken termijn aangeleverd en voldoen zij grotendeels aan de gehanteerde kwaliteitsstandaarden, dankzij de intensieve sturing van de gemeentelijke coördinatoren.

De uitvoering van de geluidstaken voor wat betreft het zonebeheer zijn vanwege de overgang van de gemeentelijke medewerker geluid naar de ODG uitbesteed aan de ODG. Daarnaast is het geluidtoezicht op de horeca en evenementen uitbesteed aan de gemeente Groningen.

Juridische zaken:

Tegen de verleende omgevingsvergunningen bestaat de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen/ bezwaarschriften en het instellen van beroep en mogelijk hoger beroep. De besluiten ten aanzien van de ingediende zienswijzen, bezwaar en beroep zijn binnen de daartoe gestelde termijnen afgehandeld. Alle aanvragen om omgevingsvergunningen en de meldingen Activiteitenbesluit en Bouwbesluit zijn conform wettelijke termijnen behandeld.

5. Taakveld toezicht en handhaving:

5.1 Bouw/RO:

Het toezicht op bouwactiviteiten vindt plaats op basis van verleende omgevingsvergunningen en klachten/meldingen bouw/RO. Waar het toezicht in 2010 en 2011 nog afhankelijk was van de planning van de bouwer, is sinds 2012 deze niet meer maatgevend en worden bouwprojecten ook onaangekondigd bezocht. Dit heeft tot doel de voortgang beter te monitoren, zodat er effectiever toezicht kan worden uitgevoerd. Daarnaast wordt de informatiestroom naar de BAG¹ en belastingen efficiënter ingericht. In de onderstaande tabel worden het aantal gecontroleerde omgevingsvergunningen bouw/ro, vergunningsvrije bouw, sloopactiviteiten en klachten/meldingen bouw/RO weergegeven over de afgelopen vijf jaar.

Bouwproject	2010	2011	2012	2013	2014
Omgevingsvergunningen Bouw/RO	276	254	212	209	225
Vergunningsvrije bouwprojecten*	11	150	148	92	71
Sloopactiviteiten	33	55	71	153	212
Klachten/meldingen bouw/RO	132	223	252	229	194
Toezicht					
Constructieve veiligheid	130	199	196	323	281
Controle Bouwbesluit	280	442	823	700	989
Eindcontroles	150	101	86	143	340
Hercontroles	70	77	107	75	45
Handhaving					
Handhaving nav controles	120	92	126	104	114
Calamiteiten en klachten	140	235	263	248	227

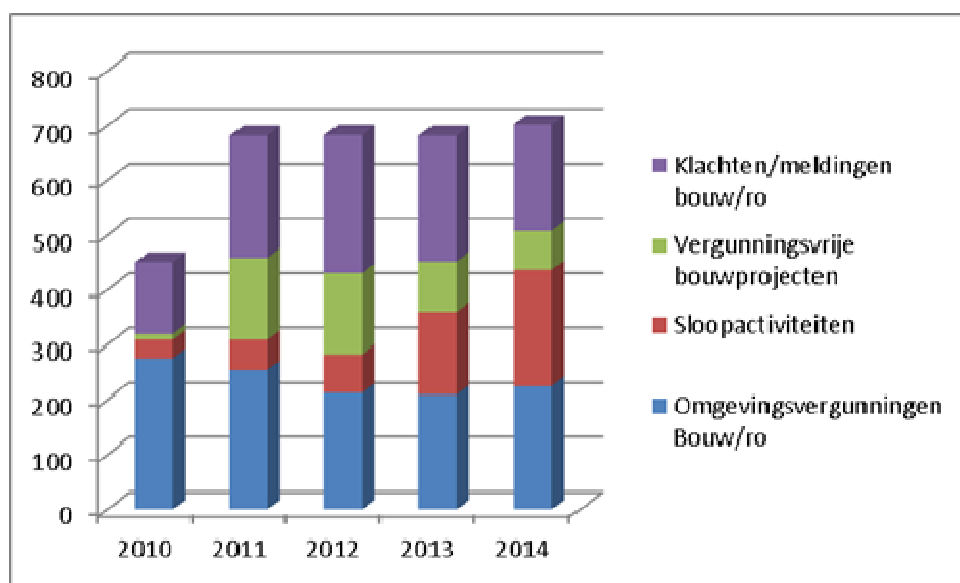
Tabel 5: bouwcontroles * voor zover bekend

Uit bovenstaand overzicht komt naar voren dat het aantal vergunde en gecontroleerde omgevingsvergunningen bouw voor het eerst in drie jaar licht is gestegen. Daarnaast zien wij het aantal geconstateerde vergunningsvrije bouwactiviteiten, na een sterke stijging in de jaren 2011-2012, in 2014 is gehalveerd. Dit hangt samen met meer kennis van het vergunningsvrije bouwen, waardoor er minder informatieverzoeken bij de gemeente binnenkomen, maar ook met de explosieve groei van ingediende sloopmeldingen, waardoor er een herprioritering heeft plaatsgevonden.

Op 1 januari 2014 kan in de gemeente Oldambt gebruik worden gemaakt van een statiegeldregeling van de legeskosten. Deze regeling heeft tot doel om vergunninghouders te stimuleren tijdig de start en het gereed zijn van de bouw bij de gemeente te melden. Als dit binnen de termijnen gebeurt, hebben vergunninghouders recht op een teruggaaf van 100 euro. Dit heeft in 2014 geleid tot 69 extra start- en gereed meldingen van vooral particuliere bouwactiviteiten. Op deze manier kan het toezicht op vergunde bouwactiviteiten doelmatiger worden gepland en worden overtredingen sneller geconstateerd. Bovendien maakt deze werkwijze een nauwkeuriger monitoring van de bouwfase mogelijk, waardoor de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de afdeling heffingen tijdig worden voorzien van de juiste basis voor bijvoorbeeld het berekenen van de OZB-belasting.

Door het betere overzicht kan er gericht toezicht worden gehouden op vergunde bouwactiviteiten, waardoor er een verschuiving qua capaciteit heeft kunnen plaatsvinden naar de opsporing en handhaving van illegale bouw en sloop. Dit valt met name af te lezen aan het verminderde aantal eindcontroles omgevingsvergunningen bouw/ro en het grotere aantal geconstateerde overtredingen. Dit illustreert dan ook het teruglopen van het aantal nieuwbouwprojecten, waarbij standaard eindcontroles worden uitgevoerd in tegenstelling tot de eenvoudiger bouwprojecten, waar niet alle gevallen een eindcontrole hoeft te worden uitgevoerd.

Daarnaast is er in de jaren 2013 en 2014 een sterke stijging zichtbaar van het aantal sloopmeldingen, waarbij sprake is van asbest. Zoals later in deze paragraaf wordt geïllustreerd, is er naast de stijging van het aantal meldingen sloop, ook sprake van stijging in het aantal geconstateerde illegale sloopactiviteiten. Gezien de risico's voor de directe omgeving die samenhangen met illegale asbestverwijdering is het toezicht op sloopactiviteiten en de opsporing van illegale sloopactiviteiten dan ook geïntensiveerd. Deze verschuiving komt duidelijk naar voren uit de onderstaande grafiek. Het totale takenpakket is stabiel, echter de capaciteit is verschoven van het toezicht op klachten en vergunningsvrije bouwwerken ten gunste van het toezicht op sloop.

Tabel 6: Bouwcontroles

Ook opvallend is de duidelijke stijging van het aantal controles Bouwbesluit. Dit wordt mede veroorzaakt door de verschuiving van gepland toezicht naar onaangekondigd toezicht van vergunde bouwactiviteiten en opsporing van illegale en vergunningsvrije bouwactiviteiten door middel van gebiedsgericht toezicht.

Brandveiligheid

De brandveiligheidstaken die onder Wabo vallen worden sinds 1 januari 2014 uitgevoerd door de VRG. Hierbij valt te denken aan het behandelen van gebruiksmeldingen, advisering ten aanzien van enkelvoudige en meervoudige omgevingsvergunningen en het toezicht op vergunningen, meldingen en evenementen. In onderstaand overzicht worden de resultaten over het jaar 2014 weergegeven. Over het jaar 2013 is in het jaarverslag van de brandweer gerapporteerd.

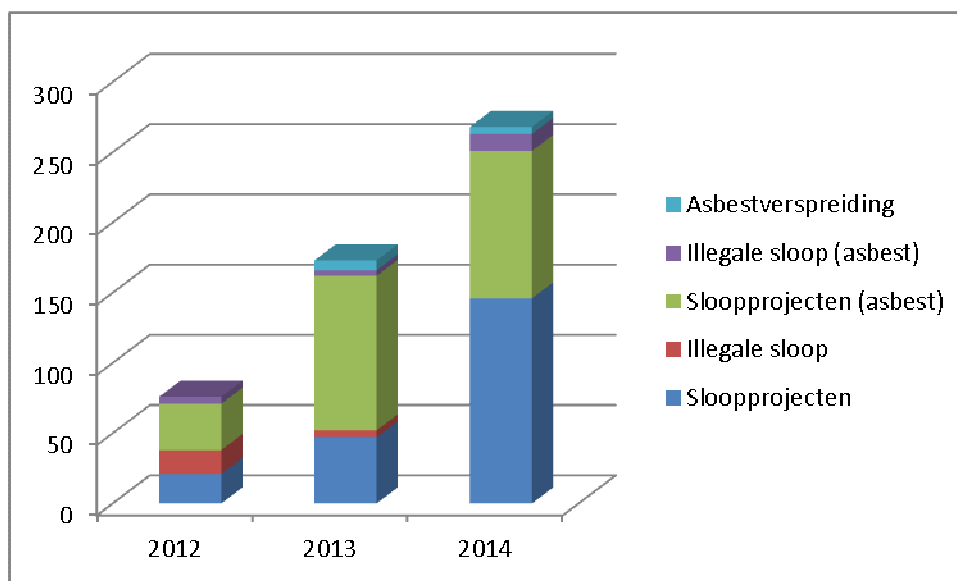
Type toezicht	planning	gerealiseerd
Toezicht klasse I (ziekenhuizen/verzorgingstehuizen)	34	
Toezicht klasse II (scholen/winkelcentra)	88	
Totaal	122	105
Toezicht bestaande bouw (n.a.v. klachten)		13
Toezicht gebruiksvergunning BBV		10
Toezicht evenementen en BBV		14
Toezicht Nieuwbouw / verbouw		26
Rookmelderproject Wmo/AWBZ		9

De VRG heeft de planning niet volledig uitgevoerd. De oorzaak hiervan ligt enerzijds in opstartproblemen en anderzijds in het uitvoeren van een aantal andere taken die voordien niet waren gepland. Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat het gaat om evenementen en het 'rookmelderproject'. Bij dit laatste project is op succesvolle wijze bij minder zelfredzame personen gratis een rookmelder geïnstalleerd.

Sloop

De stijging van sloopmeldingen wordt enerzijds veroorzaakt door de wettelijke verplichting asbest voor 2024 volledig uit de bebouwde omgeving te verwijderen en anderzijds door de verplichting conform het nieuwe Bouwbesluit per adres een sloopmelding te doen, in plaats van het projectmatig verwijderen van een aantal adressen per blok/buurt, zoals voorheen plaatsvond. Dit heeft dan ook geleid tot een grotere inzet van toezicht op en handhaving van sloopprojecten in afgelopen twee jaar. Het niet onder de wettelijk verplichte condities verwijderen van asbest levert gevaar op voor de directe leefomgeving en is daarom een landelijke prioriteit.

Met het inwerkingtreden van het nieuwe Bouwbesluit en de bovenstaande effecten die hieruit voortvloeien, is besloten vanaf 2012 sloop en asbest intensief te monitoren om zo te kunnen evalueren op welke wijze het toezicht op sloop en asbest dient te worden aangepast. Hiervan is de onderstaande grafiek het resultaat:

Tabel 7: Sloop en asbest

Het verschuiven van vergunningsplicht naar meldingsplicht, geeft zoals ook in de jaren 2011-2012 het geval was, bij het vergunningvrije bouwen aanleiding tot meer overtredingen. Op het eerste gezicht lijkt het erop dat de invoering van de sloopmelding heeft geleid tot minder overtredingen. Uit een andere analyse van de cijfers blijkt echter dat er sinds het beperken van de vergunningsplicht voor de activiteit slopen, meer illegaal asbest wordt verwijderd. Dit is enerzijds te toe te schrijven aan een gebrek aan kennis, echter anderzijds ook tot de korte termijn waarbinnen kan worden begonnen na een sloopmelding. Hierbij dient echter altijd een asbestinventarisatierapport te worden opgemaakt, zodat de gemeente kan beoordelen of er extra maatregelen moeten worden getroffen. Hierbij valt te denken aan beschermingsmiddelen voor medewerkers en het afzetten van de omgeving om asbestverspreiding en besmetting te voorkomen.

Project "Kamerverhuur Oldambt"/"Veilig Wonen"

In 2013 en 2014 is projectmatig toezicht uitgevoerd op de brandveiligheids- en constructieve veiligheidsaspecten van niet-kamergewijze verhuur (<5 kamers).

5.2 Milieu:

Het milieu toezicht wordt uitgevoerd op basis van een controlecyclus. Daarnaast zijn er diverse projecten en wordt gebiedsgericht toezicht gehouden. De frequentie en intensiteit van het toezicht wordt afgestemd op basis van de mate van naleving en de risico's die hieruit voortvloeien voor de fysieke leefomgeving. Tijdens controles wordt naast op overtredingen ook gelet op wijzigingen in de bedrijfsvoering van de inrichting en geadviseerd over maatregelen om tot meer efficiency te komen. Deze wijzigingen kunnen leiden tot het verschuiven van vergunningsplicht naar meldingsplicht en vice versa.

Het wijzigingen van activiteiten binnen inrichtingen kan leiden tot de noodzaak om een aanvraag wijzigings- of revisievergunning te doen. Dit kan leiden tot aanpassingen in de planning van het toezicht. Het aantal hercontroles en deelcontroles zijn niet in te plannen en het gevolg van geconstateerde overtredingen etc. In onderstaande tabellen wordt een overzicht van het aantal controles in 2013 en 2014 weergegeven.

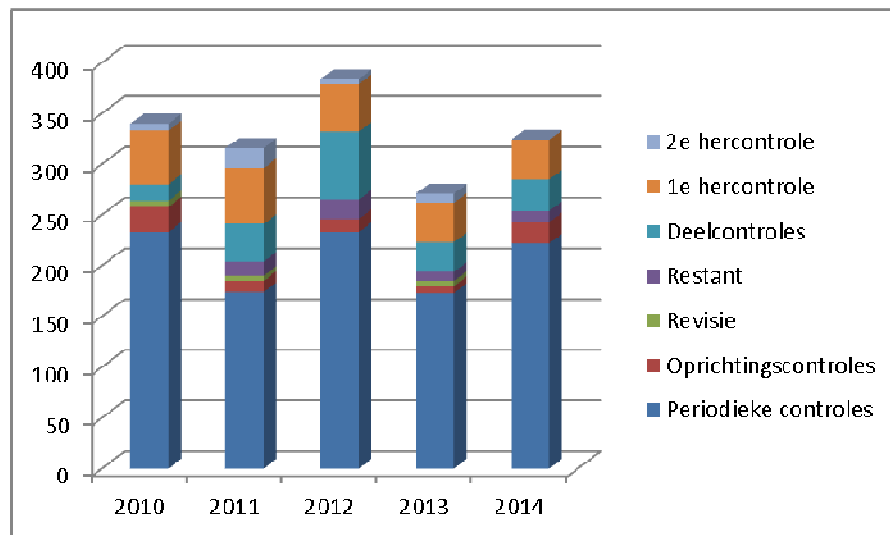
Milieu controles 2013	Planning	Uitgevoerd	Integraal	In % van de planning
Oprichtingscontroles	7	7	0	100%
Revisie	4	0	0	
Periodieke controles	200	173 ¹	36	87%
1 ^e hercontrole	0	39	0	
2 ^e hercontrole	0	9	0	
Restant 2012	20	13 ²	2	65%
Totaal	231	241	38	

¹ Het geprogrammeerde aantal milieucontroles op vergunningplichtige inrichtingen is in 2013 niet volledig gehaald. Dit houdt verband met de overdracht van het basistakenpakket milieu aan de omgevingsdienst en de start van deze nieuwe organisatie per 1 november 2013.

² Idem dito

Milieu controles 2014	Planning	Uitgevoerd	Integraal	In % van de planning
Oprichtingscontroles	35	21	1	60%
Revisie	0	0	0	
Periodieke controles	250	222	8	89%
Deelcontroles	1	1	0	
1 ^e hercontrole	1	39	0	
2 ^e hercontrole	0	0	0	
Restant 2013	13	11	0	
Totaal	300	294	9	96%

In Bijlage II wordt een detailoverzicht van het type milieucontroles weergegeven. In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de soort controles van 2010-2014 en de verhouding tussen reguliere controles en hercontroles weergegeven:

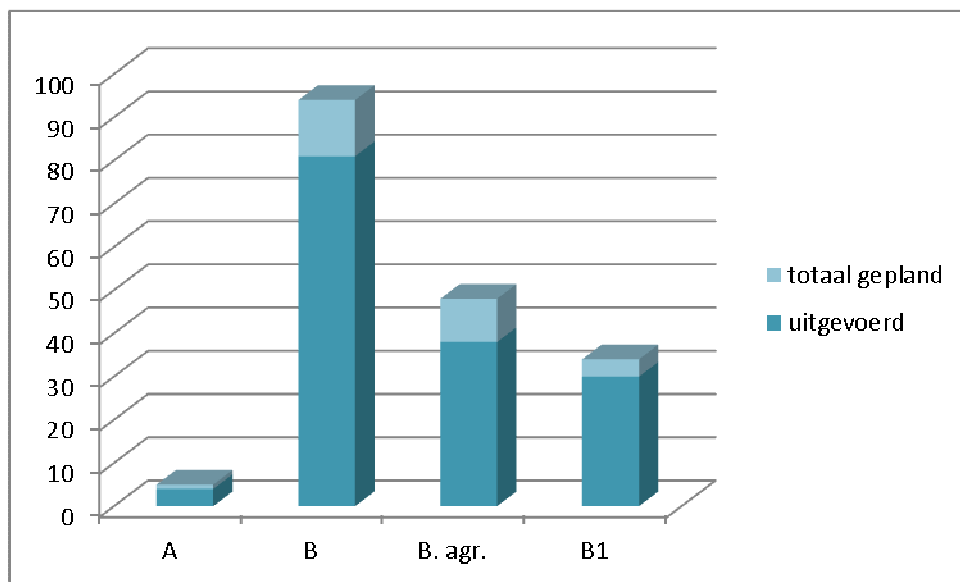
Tabel 8: milieucontroles

Het inrichtingenbestand wordt jaarlijks bijgewerkt naar aanleiding van controles, aanvragen milieuvergunningen en meldingen. Aangezien type B bedrijven één keer per vijf jaar worden gecontroleerd, kan dit tevens leiden tot schommelingen in het inrichtingenbestand en dus het aantal te controleren bedrijven voor dat jaar. Uit de bovenstaande grafiek kan worden opgemaakt dat er in 2013 sprake was van een daling en in 2014 van een stabilisatie van het aantal controles. Dit houdt verband met twee factoren:

- Overdracht van het basistakenpakket milieu in 2013 aan de ODG. Deze overdracht vond plaats in november en heeft er toe geleid dat behalve de controles bij inrichtingen die vuurwerk opslaan en verkopen, de planning is doorgeschoven naar 2014. Hiervan is melding gemaakt in de jaarrekening 2013.
- Toename aantal inrichtingen door jaarlijkse inventarisatie. In verband met een zorgvuldige overdracht van inrichtingen die tot het basistakenpakket behoren, is het inrichtingenbestand systematisch doorgenomen en bijgewerkt. Dit heeft tot gevolg gehad dat er vijftig extra meldingsplichtige inrichtingen bij de werkvoorraad voor 2014 zijn gekomen, wat tot een hoger aantal gecontroleerde inrichtingen in 2014 heeft geleid. Echter, net als in 2013, was er in 2014 sprake van achterstanden in het milieutoezicht door de ODG. (Zie ook tabel 8: milieucontroles)

Ten opzichte van de voorgaande jaren, zet de trend van 2012 door, waar duidelijk sprake is van een daling in het aantal hercontroles en dus een verbetering in de naleving bij milieu inrichtingen. Dit heeft te maken met het hanteren van een uniforme aanpak, die met name vanaf 2012 effect begon te krijgen. Daarnaast heeft de nadruk op voorlichting, advisering en een projectmatige aanpak van specifieke knelpunten in de bedrijfsvoering in bepaalde branches, geleid tot meer naleving in de breedte. Verder is er in 2014 een duidelijke stijging van het aantal oprichtingscontroles te zien, vanwege een toename van het aantal meldingen Activiteitenbesluit. Door de gebiedsgerichte aanpak worden meer inrichtingen gesignaleerd, waarbij nog een melding moet worden gedaan.

Zowel in 2013 en 2014 blijft het aantal uitgevoerde controles bij type B inrichtingen licht achter bij de planning. Dit houdt verband met de eerdergenoemde extra oprichtingscontroles en de achterstanden bij de ODG, die hebben geleid tot een herprioritering van de werkvoorraad. Hierbij is geopteerd voor het doorschuiven naar 2015 van deze meldingsplichtige inrichtingen die tot het basistakenpakket behoren.

Tabel 9: milieutoezicht gemeente 2014

Zoals al eerder in hoofdstuk 3: Regie en coördinatie is vermeld, heeft de overdracht van het basistakenpakket naar de ODG in 2013 en de benodigde extra capaciteit in de vorm van coördinatie, kwaliteitscontrole en afstemming met de ODG geleid tot herprioritering van de planning. Hoewel er in de uitvoeringsprogramma's voor 2013 en 2014 rekening is gehouden met opstartproblemen van de ODG en extra inzet vanuit de gemeente, bleek gedurende het jaar 2014 dat de omvang van de noodzakelijke inzet de hiervoor geraamde capaciteit aanzienlijk oversteeg.

Projecten:

Naast de uit te voeren milieucontroles zijn tevens een aantal projecten gepland. Hieraan is minder tijd besteed dan geraamd. De oorzaak ligt met name in de extra capaciteit die is besteed aan de ODG. Vanwege de hierboven vermelde oorzaken zijn de geraamde uren voor de projecten: Waterwet, Bedrijfsverzamelgebouwen en Slokproject gebruikt voor het borgen van de kwaliteit van uitbestede taken en de hieraan verbonden dienstverleningsnormen aan bedrijven en burgers. Hier is in 2015 rekening gehouden door extra capaciteit te reserveren voor regie en coördinatie taken ODG.

Project 'agrarische bedrijven'

Net als in het jaar 2012 is er in 2013 extra capaciteit gereserveerd voor toezicht op de bepalingen van het Besluit huisvesting. Dit besluit heeft tot doel agrarische inrichtingen boven een bepaald aantal gehouden dieren, maatregelen te doen treffen om de emissie van ammoniak binnen de aangegeven normering te brengen. Dit heeft erin 2013 toe geleid dat net als alle agrarische IPPC bedrijven ook de kleinere veehouderijen (C-1 bedrijven) die onder de stoppersregeling vallen aan de geldende aantallen en normeringen voldoen. In plaats van best beschikbare technieken (BBT) hebben de stoppers alternatieve maatregelen moeten nemen.

"Project Vetafscheiders Oldambt"

In het kader van verscherpte regelgeving op het gebied van vetopvang en ter voorkoming van blokkering van het riool, zijn in 2014 diverse voedselverwerkende inrichtingen voorgelicht en gecontroleerd.

Vooraf na de herhaaldelijke overbelasting van het rioolstelsel bij zware regenval is het van belang om te voorkomen dat het riool op cruciale punten 'dichtslibt'. In totaal zijn er bij 30 horeca inrichtingen controles uitgevoerd. Het zwaartepunt lag op controles in Winschoten en specifiek rondom het Marktpllein, aangezien hier de grootste knelpunten in de doorstroming optraden. Van deze bedrijven zijn er 18 die over een vetvangput beschikken, waarvan 14 naar behoren werden gebruikt. De overige 4 zijn aangeschreven maatregelen te treffen en werden opnieuw gecontroleerd. In totaal werd bij 10 bedrijven geconstateerd dat vanwege 'good housekeeping' maatregelen er geen extra voorzieningen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de wetgeving.

"Project gebiedsgericht toezicht milieu"

In 2013 is begonnen met het opsporen van illegale inrichtingen en strijdig gebruik. Dit heeft ertoe geleid dat gebiedsgericht milieutoezicht structureel is opgenomen in de planning. Het project heeft uitgewezen dat gebiedsgericht toezicht een effectief en efficiënt instrument is om nieuwe inrichtingen op te sporen en uiteindelijk te legaliseren. Daarnaast kan hierdoor gericht toezicht worden gehouden op de aspecten water en bodem. Daarom is er ook voor gekozen om de verantwoordelijkheden van de gemeente die voortvloeien uit het Besluit lozingen buiten inrichtingen mee te nemen in het gebiedsgerichte toezicht.

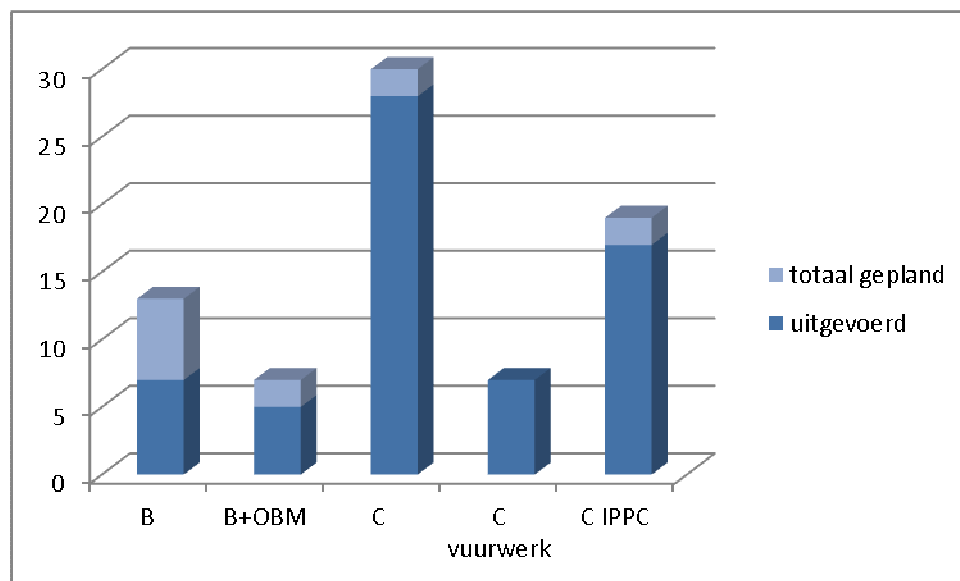
Basistakenpakket milieu

Sinds 1 november 2013 voert de ODG voor de gemeente Oldambt het basistakenpakket milieu uit. De gemeente Oldambt heeft in 2013 ingezet op een goede overdracht van taken, mensen en dossiers, zodat het bestaande prestatie- en kwaliteitsniveau van de uitbestede opdracht zoveel mogelijk zou worden gehandhaafd. Ondanks de al eerder genoemde opstartproblemen, was er medio 2014 sprake van een dusdanige achterstand op het gebied van milieucontroles, dat dit aanleiding vormde tot bestuurlijk overleg. Ondanks herhaalde verzoeken heeft het enige tijd gekost de juiste sturingsinformatie boven tafel te krijgen om de omvang van de achterstanden en kwaliteitsverlies inzichtelijk te maken.

Dit hield zowel verband met de interne bedrijfsvoering van de ODG, als het niet aanwezig zijn van planning/control instrumenten om gezamenlijk de beleidscyclus te doorlopen. Immers, rapportages vormen de basis voor een evaluatie die uiteindelijk input vormt voor de nieuwe jaaropdracht of eventuele bijsturing tussentijds. In het bedrijfsplan RUD is vastgelegd dat tot het gebruik van een eigen VTH systeem, gebruik wordt gemaakt van de verschillende VTH-systemen van de opdrachtgevers: de zogenaamde 'verlengde kabel'. Echter, hiervan wordt binnen de ODG niet/onvoldoende gebruik gemaakt, waardoor statusupdates, prestaties en kwaliteit onmogelijk zijn te monitoren. Er is samengewerkt met de ODG om te komen tot rapportages met de nodige diepgang, om te kunnen monitoren hoe het met de opdracht staat. Dit heeft in 2015 meer inzicht gegeven in de prestaties, voor wat betreft kwantiteit. Echter, de verhouding van deze prestaties tot de kosten (bestede uren) en de kwaliteit van gerealiseerde producten is niet direct te toetsen, aangezien de ODG deze gegevens niet kan genereren.

Dit inzicht in de tekortschietende prestaties in 2014, verschafte de basis om afspraken te maken over het inlopen van de opgelopen achterstanden. Deze zijn inmiddels voor het grootste gedeelte alsnog in de laatste drie maanden van 2014 weggewerkt. Echter, voortschrijdend inzicht in de uitvoeringskwaliteit van de opdracht aan de hand van een analyse van verstuurd brieven, wijst uit dat de kwaliteit van de voorbereiding, controles en administratieve verwerking niet op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

De onderstaande grafiek tot stand gekomen op basis van de door de ODG verstrekte informatie:

Tabel 10: milieutoezicht ODG 2014

Naast prestaties (output), vergt het borgen van de beleidsgetrouwe uitvoering (outcome) intensievere regie. In de loop van 2014 bleek dat de ODG haar eigen branchegerichte toezichtstrategie ging implementeren, zonder hiertoe opdracht te hebben gekregen van gemeenten en provincie in Groningen. Dit had tot gevolg dat werd afgeweken van de bestuurlijk vastgestelde controlecyclus (frequentie) en werkwijze (intensiteit) van Oldambt. Controles die normaliter jaarlijks werden uitgevoerd, gingen naar een frequentie van 18-24 maanden en werden administratief uitgevoerd. Het MT van de ODG heeft toegezegd dat de jaaropdracht 2015 binnen de gestelde beleidskaders en de daarmee samenhangende kwaliteitseisen wordt uitgevoerd.

5.3 APV en bijzondere wetgeving:

Naast het reguliere toezicht op verleende omgevingsvergunningen bouw en milieu, wordt preventief toezicht uitgevoerd door middel van gebiedsgericht toezicht. Bij deze controles wordt behalve mogelijke overtredingen op het gebied van bouw, milieu en APV/bijzondere wetgeving, reactief toezicht uitgevoerd naar aanleiding van klachten en meldingen van burgers. Dit toezicht heeft naast het opsporen van overtredingen, tot doel overlast te voorkomen en verminderen. Hierbij fungeren de signaleerders niet alleen als handhaver, maar adviseren zij ook over maatregelen die bewoners zelf kunnen nemen om direct tot een oplossing te komen. In onderstaand overzicht zijn klachten, meldingen en handhavingsverzoeken onderverdeeld in de typen: APV, Bouw/Ro, Milieu en Overig:

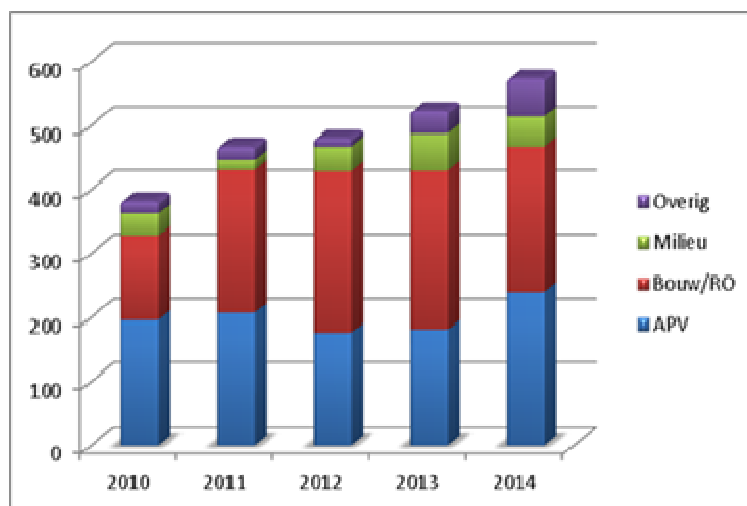
Soort klacht/melding	2010	2011	2012	2013	2014	Afgehandeld 2014
APV	196	207	176	181	240	207
Bouw/RO	132	223	252	248	227	213
Milieu	34	16	39	59	47	39
Overig	20	21	13	35	59	48
Totaal	382	467	480	523	573	507

Tabel 11: Klachten en meldingen

Uit de bovenstaande gegevens komt naar voren dat er naast een stijging van het aantal klachten/meldingen APV, een lichte stijging van het type "overig" te zien. Onder overig vallen bijvoorbeeld klachten over slecht onderhoud en hinder in de openbare ruimte en burenruzies. Het aantal klachten/meldingen Bouw/RO is licht gedaald.

Hierin wordt het effect van de preventieve werking, die uitgaat van de intensivering van het gebiedsgerichte toezicht, zichtbaar. Illegale bouw, sloop en gebruiksactiviteiten kunnen in een vroeger stadium gezamenlijk met burens en omgeving worden aangepakt, zodat kan worden voorkomen dat situaties onomkeerbaar worden en er een intensief handhavingstraject moet worden ingezet.

Desalniettemin wordt veel juridische en toezicht capaciteit besteed aan de handhaving van regelgeving. Zoals uit tabel 11 naar voren komt, was in de loop van 2014 sprake van een substantiële stijging van overtredingen van de APV/bijzondere wetgeving. Te denken valt hierbij aan overlastsituaties, illegale dumping van afval en fietsen door voetgangersgebieden. Deze toename van overlast en klachten loopt parallel aan het beperken van het budget voor de inhuur van boa's via veiligheidszorg noord per 1 januari 2014. Aangezien deze boa's klachten en overtredingen inzake de openbare orde en veiligheid afhandelden. Deze klachten en overtredingen worden nu enerzijds afgehandeld door de signaleerders van team VTH en anderzijds door de boa's in opleidingen die surveilleren in de binnenstad. De aanwezigheid van toezichthouders in het openbare gebied heeft een sterk preventieve werking ten opzichte van overtredingen die impact hebben op de sociale veiligheid.

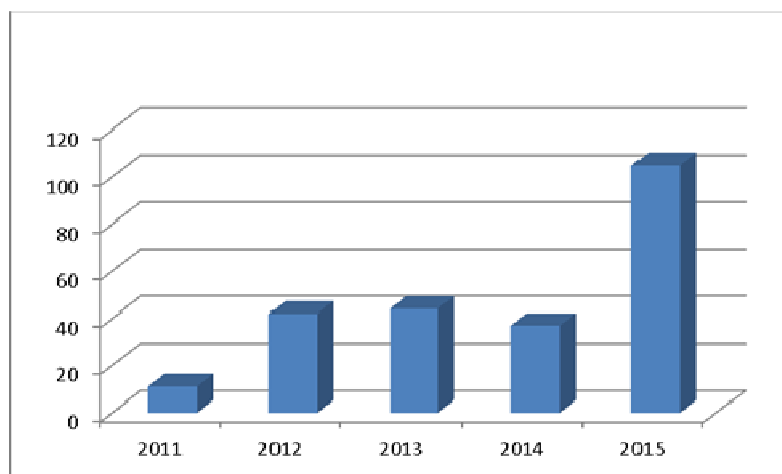

Tabel 12: Samenstelling klachten en meldingen

In 2014 is onder het Actieprogramma versterking binnenstad gestart met het creëren van een leeromgeving in het centrum van Winschoten voor boa's in opleiding. Daarnaast is de toename van overtredingen deels opgevangen door de parkeerwachten, die tevens beschikken over de functie boa: openbare ruimte. Bijlage IV bevat een overzicht van het totaal aantal klachten, uitgesplitst per soort en kern over de afgelopen jaren. Door de soort klacht per kern per jaar te vergelijken kunnen toezicht frequentie en focus worden aangepast en eventueel worden ingezoomd op lokale problematiek, zoals illegale bouw of illegaal gebruik.

Hoewel er zoveel mogelijk wordt getracht inzet te plegen, waar meer klachten/overtredingen worden geconstateerd, worden bepaalde tendensen in het naleefgedrag en de mate van overlast niet alleen beïnvloed door de zogenaamde pakkans, maar ook door andere factoren zoals beleidswijzigingen.

Dit wordt geïllustreerd door de onderstaande tabel. Sinds 1 januari 2015 is er sprake van een stijging van het aantal geconstateerde illegale dumpingen van afval.

Tabel 13: Overzicht illegaal dumpen afval

Uit de bovenstaande tabel 13 valt op te maken dat het aantal gevallen illegaal dumpen afval om de eerste zes maanden van 2014 met 105, de normale hoeveelheid per jaar van de afgelopen jaren (rond de 40) nu al ruim heeft overschreden. Met name de invoering van het gescheiden aanbieden van afval (plastic) en de hoeveelheid aan te bieden afval door te berekenen naar de burgers (per container en vuilniszak bij ondergrondse containers) lijkt hierop van invloed te zijn. Daarnaast spelen hierbij de per 1 januari 2014 beëindigde surveillancerondes van de stadswachten een rol, aangezien de boa's zorgden voor de afhandeling van een deel van deze klachten. In de jaarrekening zullen de gegevens van andere afdelingen (buitendienst) ook input vormen voor de evaluatie van het nieuwe afvalbeleid.

5.4 Parkeertoezicht:

De boa's openbare ruimte surveilleren in de openbare ruimte op het gebied van onder meer verkeer. Hierbij werd mede gecontroleerd op betaald parkeren, maar ook op Wet 'Mulder' (Wet houdende administratiefrechtelijke afdoening van inbreuken op bepaalde verkeersvoorschriften) feiten: diverse parkeerverboden, stopverbod, parkeerverbod invalidenplaatsen, laad- en losplaats vrachtverkeer en door rood licht rijden. Daarnaast vinden er controles plaats op basis van grashelm of domein 4 feiten, zoals inrijdverboden, rijden door voetgangers gebied, fiets- en brommerlicht controles. Tenslotte verrichten de medewerkers ook nog taken op het gebied van evenementenbegeleiding, zoals de 5 mei viering en de Nacht van Winschoten.

Tijdens de reguliere controles van de drie medewerkers parkeerpollitie zijn er in 2013 en 2014 minder boetes uitgeschreven dan in voorgaande jaren, die deels door de gemeente als fiscale boete en deels (Wet Mulder) door het Centraal Justitieel Incassobureau zijn geïnd. Vanaf 2012 is een substantiële daling te zien, die voornamelijk wordt veroorzaakt door een vermindering van bezoekers aan de binnenstad van Winschoten. Het totaal aantal boetes valt onder te verdelen in:

	2010	2011	2012	2013	2014
Soort bekeuring					
Belastingbonnen (onbetaald parkeren)	4471	4379	3502	2806	1833
Voetgangerszone e.a. overtredingen	60	80	28	17	8
Wet Mulder (parkeerbonnen)	372	311	167	139	133
Totaal:	4903	4770	3697	2962	1974

Tabel 14: Bekeuringen

5.5 Handhaving/sancties:

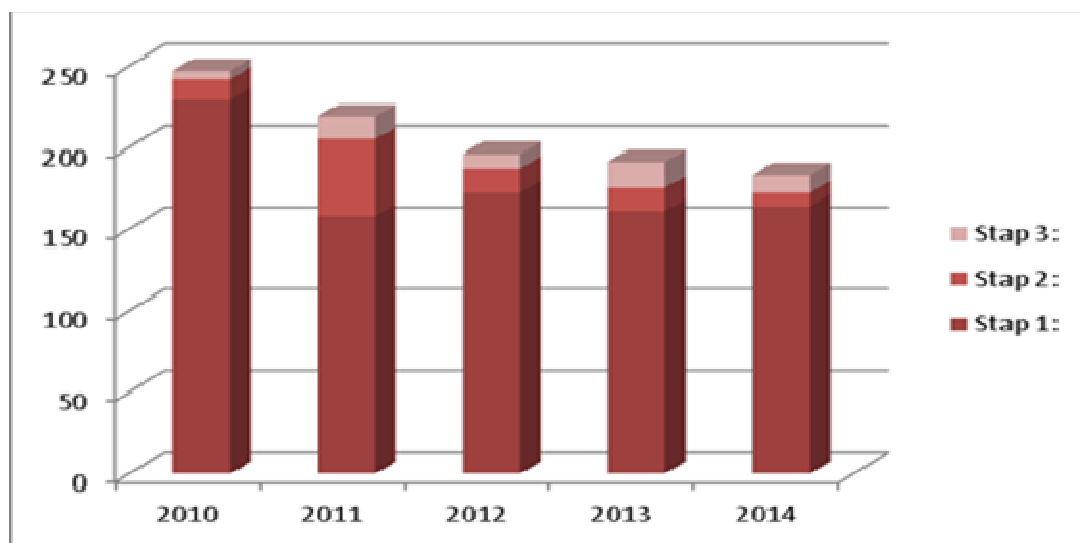
In het onderstaande overzicht wordt het totaal aantal handhavingsacties volgens de driestapsstrategie van de gemeente Oldambt weergegeven.

Handhaving:	2010	2011	2012	2013	2014
Stap 1: Eerste aanschrijving en hercontrole	229	158	172	161	164
Stap 2: Vooraankondiging Last onder Dwangsom/Bestuursdwang	13	47	15	14	8
Stap 3: Last onder dwangsom/bestuursdwang	5	14	9	16	11
Totaal:	247	219	193	191	183

Tabel 15: sancties

Het overzicht laat een geleidelijke daling zien van het totale aantal handhavingsacties na constatering van overtredingen op het gebied van milieu, bouw, ruimtelijke ordening en APV/bijzondere wetgeving. Hoewel het aantal eerste aanschrijvingen zich lijkt te hebben gestabiliseerd rond de 160, is het aantal vooraankondigingen en handhavingsbeschikkingen licht gedaald. Hierbij valt op dat er sinds 2012 sprake is van een significante daling in het totale aantal handhavingsacties. Deze houdt verband met de invoering en intensivering van het gebiedsgerichte toezicht vanaf het jaar 2012: preventie van overtredingen en onomkeerbare situaties leiden tot minder handhavingsbeschikkingen. Tegelijkertijd worden door het gebiedsgerichte toezicht illegale situaties geconstateerd die een grotere mate van handhavingscomplexiteit met zich mee brengen. Te denken valt hierbij aan overtredingen in de vorm van strijdig gebruik bestemmingsplan die zowel een bouw, milieu als ro component hebben. Dit heeft tot gevolg gehad dat de benodigde capaciteit meer wordt besteed aan de juridische afwikkeling van overtredingen.

Ook de vermindering en vereenvoudiging van regels hebben merkbaar geleid tot meer overlastsituaties, klachten en verzoeken om handhaving die om integraliteit en maatwerk vragen. Bij afwezigheid van duidelijke kaders, zoals vergunningen en het beperken van de APV, ontstaat onduidelijkheid over wat toegestaan is. Door het uitvoeren van toezicht op basis van prioriteiten en het naleefgedrag door middel van gebiedsgericht toezicht en actieve opsporing van illegale bouw, gebruik en sloop is een zichtbare daling van handhaving en dus stijging van de naleving gerealiseerd.

Tabel 16: Uitvoering handhavingstrategie

5.6 Conclusies/ontwikkelingen:

Prestaties

Sinds de invoering van de Wabo in oktober 2010 wordt het omgevingsrecht gekenmerkt door continue wijzigingen en aanpassingen. Voorbeelden hiervan zijn structurele uitbreiding van het vergunningsvrije bouwen en de gefaseerde invoering van het Activiteitenbesluit. Deze wijzigingen zijn gebaseerd op dezelfde uitgangspunten: minder regels en meer verantwoordelijkheid bij burgers en bedrijven. Naarmate de vergunningsplicht wordt beperkt en dus minder aan de voorkant kan worden gestuurd, verschuift het zwaartepunt naar toezicht en waar nodig repressie.

Met het stabiliseren van de woningmarkt, stijgt het aantal omgevingsvergunningen bouw licht, na een jarenlange daling. Hiermee wordt de landelijke trend gevolgd. In 2013 is het actieprogramma 'Versterking Binnenstad' in Winschoten gestart. Speerpunt hierbij was het concentreren van detailhandel in de winkelgebieden en het transformeren van winkel-, naar woonruimte. Ondanks een piek in de werkvoorraad voor zowel vergunningverlening als toezicht, is deze positieve ontwikkeling in de binnenstad op verantwoorde wijze begeleid. Bij het vergunningverleningsproces voor het nieuwe ziekenhuis te Scheemda is op slagvaardige wijze gebruik gemaakt van het projectbesluit conform de Crisis- en herstelwet. Op deze wijze konden termijnen worden verkort om deze grootschalige ontwikkeling versneld, maar op zorgvuldige wijze mogelijk te maken. De sterke stijging van sloopmeldingen heeft geleid tot herprioritering van taken. Dit heeft tevens geleid tot minder inzet op de opsporing van vergunningvrije en illegale bouw. Tegelijkertijd is er een tendens merkbaar dat klachten en handhavingszaken toenemen, waarbij meer capaciteit wordt besteed aan het beperken van overlastsituaties en juridische afwikkeling van handhavingsverzoeken.

In 2014 is op proactieve wijze invulling gegeven aan het handhavingsbeleid inzake illegale reclame uitingen, door de A7 voor het grootste gedeelte reclamevrij te maken. Daarnaast is succesvol ingezet op het terugdringen van vervuiling en sociale onveiligheid in recreatiegebieden zoals de Beersterplas en het Emergobos. Dit laatste project is gezamenlijk opgepakt met de gemeenten Pekela en Menterwolde. Hierbij is ook effectief gebruik gemaakt de boa capaciteit. Bij het illegaal dumpen van afval wordt er direct geverbaliseerd, waarbij de overtreder voor de algehele kosten van de afvoer van het afval opdraait.

Het is opvallend dat parallel aan de terugtrekkende rol van de overheid in de fysieke leefomgeving en de rol van burgers en bedrijven toeneemt, hinder en overlast ook lijken toe te nemen. Dit is merkbaar in het stijgende aantal klachten en meldingen. Het is onduidelijk in hoeverre ook sociaaleconomische aspecten een rol spelen in deze constatering.

Ontwikkelingen

Met de komst van de Omgevingswet zullen nog meer activiteiten onder algemene regels gaan vallen en tegelijkertijd meer ruimte ontstaan om gemotiveerd af te wijken van deze regels. Dit zal in veel gevallen gebeuren in samenspraak met de directe omgeving. Deze komende ontwikkeling vereist naast intensieve communicatie, een betrokken, proactieve aanpak waarbij het accent van toezicht van handhaving verschuift naar preventie, advies en mediation.

Met de uitvoering van Wabo-taken door de ODG en VRG, wordt de integraliteitsgedachte van de Wabo op beleids- en uitvoeringsniveau onder druk gezet. Immers, het uitbesteden van taken op uitvoeringsniveau, vereist meer regie en coördinatie. Deze organisaties zijn in ontwikkeling en hun aandacht is gevestigd op het op orde brengen van de eigen bedrijfsvoering, met als gevolg dat de prijs/kwaliteit verhouding en prestaties substantieel achterblijven bij de verwachtingen. Tegelijkertijd manifesteren de ODG en VRG zich steeds meer als een nieuwe bestuurslaag in de zin dat de eigen bedrijfsvoering maatgevend wordt voor de beleidskeuzes en daarmee de juridische en bestuurlijke gevolgen die met deze keuzes samenhangen. Echter, de gemeente is bevoegd gezag en moet in die hoedanigheid in het kader van het interbestuurlijk toezicht verantwoording afleggen aan de raad en de provincie.

De bestuurlijke en juridische risico's die samenhangen met deze autonomiedrift, tezamen met de prestaties van de ODG tot dusverre onderschrijven het in 2013 gemaakte besluit van het college om slechts het wettelijk verplichte basistakenpakket over te dragen. Om de rol van het bevoegde gezag steviger neer te zetten, heeft de provincie besloten het wettelijk verplichte bestuurlijke VTH overleg nieuw leven in te blazen. Dit was met de vorming van de ODG op de achtergrond geraakt. Om te waarborgen dat het overgedragen milieutoezicht wordt uitgevoerd volgens de in het beleid vastgestelde toezichtfrequentie en kwaliteitseisen, is afgesproken om de voortgang per inrichting maandelijks te monitoren.

Ook het overdragen van het bouwtoezicht aan de markt via de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, brengt als risico met zich mee dat de afstand tussen beleid en uitvoering en gemeente en burgers zou kunnen toenemen. Dit staat haaks op de uitgangspunten van de Omgevingswet. Immers deze legt sterke nadruk op meer lokale afwegingsruimte en de mogelijkheid om omgevingsbeleid verder in te bedden in het sociaal economische beleid van gemeenten. Goede voorbeelden van sociale economische tendensen die impact hebben op de leefomgeving en vice versa zijn het onder invloed van krimp in verval raken van gebouwen in onze gemeente en het effect hiervan op de leefbaarheid en het verlenen van mantelzorg in 'vergunningvrije' bouwwerken met alle hieraan verbonden risico's.

Handhaving versus advies

Het verder uitkleden van de vergunningsplicht voor onderdelen van het bouwbesluit en de private kwaliteitsborging voor het bouwen zal de gemeente een meer strategische rol krijgen ten aanzien van de bouwkwaliteit in relatie tot de omgevingskwaliteit en de economische ontwikkeling in het Oldambt. Dit zal nog verder gestalte krijgen in de Omgevingswet, waarbij meer ruimte komt voor ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Deze ruimte kan leiden tot een 'regelvrij vacuüm', waar iedereen zijn eigen ruimte invult zonder rekening te houden met de 'omgeving' of tot ruimte voor een actieve regie op de ruimtelijke en bijvoorbeeld ook de bouwkwaliteit. Vooral de keuzes die zullen worden gemaakt naar aanleiding van de takendiscussie zullen een zware stempel drukken op de rolverdeling tussen burgers, bedrijven en gemeente ten opzichte van de fysieke leefomgeving.

Op basis van de eerdergenoemde indicatoren zoals klachten, meldingen en overtredingen, de ervaringen met het uitbesteden en de komende stelselherziening van het Omgevingsrecht, verdient het de aanbeveling om de ingezette koers van gebiedsgerichte toezicht verder uit te breiden en te verfijnen. De komende landelijke handhaving strategie biedt hiertoe de instrumenten. Ten aanzien van duidelijke overtredingen kan door middel van de bestuurlijke boete een preventief effect uitgaan, waardoor meer capaciteit beschikbaar komt voor de opsporing van overtredingen met een integraal karakter (bouw, ro, milieu en apv) en dus groter effect op de leefomgeving hebben. Op deze wijze wordt de toezicht capaciteit effectiever en efficiënter ingezet.

In deze rapportage Wabo zijn de prestaties van team VTH over de afgelopen twee jaar gepresenteerd. Hieruit blijkt dat er goede resultaten zijn behaald door de verschillende taakvelden met als doel de veiligheid en leefbaarheid van leefomgeving en inwoners te verbeteren. In dat spoor gaan wij in 2015 en de volgende jaren verder!

Bijlage I: Milieucontroles:

2013	Planning 2013	Uitgevoerd	Integraal	In % van de planning
<i>periodieke controles Milieu</i>				
Type A:	8	9	2	112%
Type B:	97	83	20	86%
Type B1:	41	38	9	93%
Type C (excl. vuurwerk):	21	29	7	138%
Type C vuurwerk:	7	7		100%
IPPC	19	19		100%
<i>Revisie</i>				
Type C:	4	5		125%
<i>Restant 2012/Meldingen:</i>				
Type A:	2	2	1	100%
Type B:	5	5	1	100%
Type B1:	2	2		100%
Type C:	8	8	1	100%
Type C1:	1	1		100%
Type C2:	2	2	1	100%

2014	Planning 2014	Uitgevoerd	Integraal	In % van de planning
<i>periodieke controles Milieu</i>				
Type A:	5	4		80%
Type B:	161	149	9	93%
Type B1:	34	32		94%
Type C (excl. vuurwerk):	24	26		108%
Type C vuurwerk:	6	6		100%
IPPC	20	18		90%
<i>Restant 2013/Meldingen:</i>				
Type A:		1		
Type B:	32	14		44%
Type B1:		17		
Type C:				
Type C1:				
Type C2:				

Bijlage II: Bouwcontroles:

Bouw/ RO 2013	Planning	Verleend/ gemeld	Gecontro- Leerd
Onderdeel Bouw/Ro			
Cat. I	208		112
Cat. II	38		24
Cat. III	4		4
Vergunningsvrije projecten	200		92
Onderdeel Sloop	65		152
Totaal			
Openstaand 2012	170		170
Openstaand 2011	80		80

Bouw/ Ro 2014	Planning	Verleend/ gemeld	Gecontro- Leerd
Onderdeel Bouw/Ro			
Cat. I	185		149
Cat. II	35		43
Cat. III	4		15
Vergunningsvrije projecten	175		71
Onderdeel Sloop	35		54
Asbestmeldingen	100		112
Totaal			
Openstaand 2013	40		40

Bijlage III: Klachten per kern:

Kern	2010	2011	2012	2013	2014	Soort			
						APV	Bouw/RO	Milieu	Overig
Bad Nieuweschans	35	45	35	31	24	12	9	1	2
Beerta	33	32	44	26	32	15	11	4	2
Blauwestad	9	16	5	6	9	5	2		2
Drieborg	4	13	7	5	5	4		1	
Finsterwolde	31	47	33	30	36	6	22	3	5
Ganzedijk	6	5	0	1	1	1			
Hamdijk	3	0	0	0	0				
Heiligerlee	9	12	19	9	13	4	7	1	1
Midwolda	22	12	19	20	31	13	12	5	1
Nieuw Beerta	11	10	10	7	2	1	1		
Nieuw Scheemda	2	8	5	1	5	4	1		
Nieuwolda	11	16	19	21	19	5	13		1
Oostwold	15	19	25	12	21	9	8	2	2
Scheemda	24	29	34	33	62	29	24	5	4
't Waar	3	0	7	7	0				
Westerlee	6	11	14	14	21	8	12	1	2
Winschoten	153	192	180	255	240	153	93	19	33
Overig	8		29	36	24	3	12	5	4
Totaal	388	467	485	514	545	263	227	47	59

